

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Oslo, 15.1.2007

Vår ref.
NIBE/9342

Høring - forslag til endringer i lov om fagskoleutdanning

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev av 10.10.06 om ovennevnte sak.

NAVO stiller seg positiv til at departementet ved dette endringsforslaget ønsker å klargjøre fagskoleutdanningens plassering i utdanningssystemet. De foreslåtte endringene i fagskoleloven vil etter NAVOs mening bidra til en hensiktsmessig utvikling av fagskoleutdanningen og samtidig en bedre tilpasning til utdanningssystemet som helhet. Vi mener det er nødvendig at det offentlige utdanningssystemet kan ivareta behovet for yrkesrettede utdanninger som fanger opp arbeidslivets behov for kompetanse og ivareta behovet for nødvendige kompetanseskift ved endring og omstilling. Samtidig vil fagskolene kunne danne grunnlag for næringsmessig og lokal tilpasning av opplæringen.

I et livslangt læringsperspektiv representerer fagskolene et viktig utdanningstilbud. Det er imidlertid viktig at fagskolene ikke blir et eget isolert løp i utdanningssystemet som ikke kvalifiserer studentene til videre utdanning innenfor høyere utdanning. Det kommer ikke klart nok frem av forslaget hvilken plass fagskolene skal ha i utdanningssystemet. NAVO ønsker derfor å understreke nødvendigheten av å vurdere ulike former for tilrettelagte løp for studenter med fagskoleutdanning som søker høyere utdanning. Det bør ikke råde uklarhet om fagskolenes plassering i utdanningshierarkiet. Vi mener at fagskolenes plassering innen den høyere utdanningen bør klargjøres, også med hensyn til finansieringsordninger.

Når det gjelder de konkrete forslagene til endringer har NAVO følgende kommentarer:

Formål og virkeområde

Begrepet "yrkesrettet" presiseres i den nye loven. Fagskoleutdanningene skal gi en kompetanse som kan brukes i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak. Det er viktig at en fagskoleutdanning nødvendigvis ikke behøver å være rettet mot et spesielt yrke for å være yrkesrettet. Dette vil kunne føre til en begrensning i hva slags type utdanninger som blir etablert, både i forhold til fastlåste oppfatninger av hva som er "rett" kompetanse og i forhold til nytenkning om hva som er relevant faginnhold i nye utdanningstilbud. For å ivareta behovet for mangfold og fleksibilitet, både i arbeidslivet og i utdanningssystemet, er det avgjørende at de etablerte utdanningstilbudene gjenspeiler arbeidslivets faktiske behov for kompetanse.

Finansieringsordninger i forbindelse med fagskoleutdanning

Forslaget innebærer ingen endringer i forhold til eksisterende lov. NAVO etterlyser som nevnt over forslag til endringer som bidrar til å avklare fagskolenes plassering i det offentlige utdanningssystemet. Vi mener at det er et klart behov for å lage en finansieringsordning for fagskoleutdanningen. I denne forbindelse er det aktuelt å se fagskolene som en del av det offentliges ansvar for utdanningssystemet. Fagskoler som er godkjente av NOKUT og som er knyttet til den offentlige strukturen i fag – og yrkesopplæringen bør da finansieres fullt ut.

I de tilfelle hvor yrkesrettede utdanningstilbud som bygger på videregående opplæring ikke tilbys av det offentlige og dermed ikke godkjennes etter lov om fagskoler, må private tilbydere supplere utdanningen, og finansieringen være i tråd med bestemmelsene i friskoleloven. Når det gjelder forholdet til Kap. 6A i friskoleloven, viser vi til vår høringsuttalelse som nylig er oversendt departementet i denne saken.

NAVO viser forøvrig til St.prp.nr.1 kap.276 hvor departementet omtaler finansieringsordningene for fagskolene. Slik det fremkommer her forutsettes det at finansieringsordninger skal vurderes under Stortingets behandling av den aktuelle lovproposisjon. Vi ber om at de store utfordringene innenfor helse – og sosialsektorene vektlegges særskilt i denne prosessen. Et godt etter - og videreutdanningstilbud vil kunne bidra til økt status for disse yrkene samtidig som det også kan virke positivt inn på den vanskelige rekrutteringssituasjonen innen sektoren.

Godkjenning

NAVO er enig i at dagens ordning med godkjenning av NOKUT skal videreføres. Departementet foreslår å endre godkjenningen til å gjelde selve institusjonen med fullmakter til å opprett og legge ned tilbud. Vi mener dette er en positivt tiltak som vil bidra til bedre fagskolenes omstillingsevne slik at de i større grad kan innrette sine utdanningstilbud i tråd med arbeidslivets og samfunnets behov. Det vil være fagskolene selv som har de beste forutsetningene for å kunne vurdere hvilke tilpasninger som bør gjøres slik at både arbeidslivet og den enkelte student er sikret at nødvendig tilbud til en hver tid er tilgjengelig. En slik ordning forutsetter, slik også departementet foreslår, at dagens ordning med godkjenning av enkelttilbud som hovedregel videreføres.

Styring, organisasjon og ledelse

Fordi fagskolene representerer et viktig utdanningstilbud som vi mener vil bidra til at arbeidslivet i fremtiden vil kunne rekruttere relevant kompetanse, er det nødvendig at arbeidslivet får større innflytelse på den videre utviklingen av fagskolene. NAVO ber derfor departementet legge til rette for at videreføring og styrking av samarbeidet som blant annet er etablert gjennom "Nasjonalt utvalg for tekniske fagskoler" og "Forum for fagskoler". Det bør derfor vurderes om samarbeidet på disse arenaer bør styrkes ytterligere eller suppleres med andre organer for å sikre tilfredsstillende forankring av arbeidslivets behov som grunnlag for utvikling av fagskolene.

NAVO mener det er nødvendig med en klargjøring i lovens § 3, første ledd hvor det fastslås at alle fagskoler skal ha et styre i relasjon til de fagskoler som er etablert som aksjeselskaper av en viss størrelse for å unngå misforståelser sett i forhold til blant annet rettigheter for studenter og ansatte. NAVO støtter forslaget om etablering av styre for de enkelte fagskolene og forutsetter at brukerne, dvs. bedrifter og virksomheter vil bli godt representert i styrene.

Beskyttelse av betegnelsene fagkoleutdanning og fagskole – registrering i Enhetsregisteret
NAVO støtter forslaget om at det tas inn en ny bestemmelse som presiserer at begrepene "fagkoleutdanning" og "fagskole" bare kan benyttes av utdanninger og tilbydere som har godkjenning etter fagskoleloven.

Videre arbeid

NAVO mener at forslagene til endring i lov om fagkoleutdanning representerer en positiv utviklingsretning med sikte på å få plassert fagkoleutdanningen i det norske utdanningssystemet på en mer hensiktsmessig måte. Da det som angitt over er viktig at arbeidslivets behov gjenspeiles i utviklingen av fagskolene, vil NAVO gjerne delta og bidra i det videre arbeidet med utforming av forskrifter og annen tilrettelegging og utvikling av fagskolesystemet.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen NAVO

Arild Bryde
Direktør, Utvikling